

I-J derby to år i træk!

Travderbyet 1948 blev første sejr fra "provinsen" i derbyhistorien

Der var flere ting, der var helt usædvanligt for det fjerde I-J Trav-derby i 1948. For det første havde den kvikke læser måske bemærket, at alle hestene i I-J-derbyet fra 1947 begyndte med I, men det var så også denne ene gang, i 1947 og 1948, at I og J holdt derby hver for sig.

Det var givetvis generalsekretær Helge Marks-Jørgensens værk. Han havde været styrmand i Charlottenlund, men fra 1942 generalsekretær i det ny oprettede Dansk Travsports Centralforbund.

Hvad der fik ham til at ændre faderen (og travsportens organisatoriske fader) Hugo Jørgensens beslutning om at slå de to bogstaver sammen, ved jeg ikke, men det blev kun denne ene gang, så nu varer det konsekvent 19 år, før alle årgangs-bogstaverne går igen.

Hermafrodit fra Odense

Det næste usædvanlige var, at vinderen Jolly var en genetisk meget sjælden hestetype, en hermafrodit eller en tvekønnet hest, der har gener og kønsorganer både som hingst og som hoppe. Jolly er generelt blevet betegnet som hoppe.

Den fynske »Jolly« snød Favoriterne

Favoriterne svigtede, og Poul Stripp kørte et fint Løb med ny Derby-Rekord

DET blev noget af en Sensation i Derbyet i Aar, idet Favoriterne svigtede, og den fynske Træner Poul Stripp stak af og vandt med Miss Jollys »Jolly« i 23,4 og til saa store Odds som 18,98.

Balance. »Jutta McElwyn« gik vel, det, man kunde forlange, og noget helt idealt Løb havde Hoppen heller ikke.

Naar man ser Derbyvinderen »Jolly«, forstaar man ikke, at hun er saa god, som Tilfældet er. Nok er hun

1. Jolly, P. Stripp, 3000 m, 4:28,2 — 29,4. 2. Jutta McElwyn, G. Petersen, 3000 m, 4:30,5 — 30,2. 3. Jøkel, Koster, 3000 m, 4:32,2 — 30,7. 4. Josva, K. Nielsen, 3000 m, 4:38,9 — 33,0. 5. Jarl Hanover, Erik Hansen, 3000 m, 4:40,2 — 33,4. 6. Jungmand, A. Taarup, 3000 m, 4:41,8 — 33,9. 7. Justitsraadinden, Munch Christensen, 3000 m, 4:47,7 — 35,9.

Odds: 18,98. Pl.: 21—23. 1—2 V.: 492.

Eventuelle Odds: Josephine Kignæs 105 (1), Jette B. 231, Josva 159 (1), Julian Tilt 1012, Jolly 189, Jarl Hanover 23 (28), Jungmand 696, Johanne M. 259, Jutta McElwyn 32 (25), Jolly Britton 478, Justitsraadinden 1039, Jøkel 20 (62).

7. Løb.
Johnny Bacon fører hele Løbet og vinder uden Besvær.

1. Johnny Bacon, E. Schnell, 2100 m, 3:40,0 — 30,5. 2. Jumbo, Jørgen Hill, 2120 m, 3:10,2 — 29,7. 3. Jeanette Axworthy, S. Sørensen, 2120 m, 3:11,0 — 30,1.

Odds: 233. Pl.: 48—44. 1—2 V.: 184.

Eventuelle Odds: Johnny Bacon 29 (9), Janko udenf. Tot., Justitsraaden 213, Jutta Sagaard 245, Jackie 95 (1), Jette

Den fynske Hoppe »Jolly«, kørt af Poul Stripp, gaar til en aldeles overlegen Sejr i Derbyet 1948 for »Jutta McElwyn«, der i Opløbet slog Storfavoriten »Jøkel«.

Og så er der det gennembrudsagtige ved både hesten og træneren og kusken Poul Stripp, at de kom som første vinder fra Fyens Væddeløbsbane.

De blev samtidig første derbyvindere fra "Provinsbanerne", der på det tidspunkt bestod af Århus, Odense og netop nyåbnede Skive. Ellers var alt gået til Lunden med undtagelser af en norsk sejr i 1912 og en svensk i 1925.

Fra Politikens reportage af derbyet

Lundens derbysejre havde dog i nogle tilfælde været med heste, der var opdrættet og i nogle tilfælde havde startet karrieren i Jylland eller på Fyn.

Og endnu en usædvanlig ting for I-J-derbyerne: Hvis man går derbyets sejrherter gennem fra dengang til nu, var 1947 med Ilka Nichols også den sidste Charlottenlund-vinder af et I-J-derby – altså indtil videre. Kan du sådan uden videre nævne de tre sidste I-J-vindere eller et par af disse? (Vink: Alle starter med I - og ellers se i bunden af næste artikel i serien)

Stripp ofte på besøg

Poul Stripp, der var uddannet hos Peter Andersen i Charlottenlund, var nu 36 år, champion på Fyn og en af de otte provinstrænere, der på det tidspunkt havde vundet over 200 sejre.

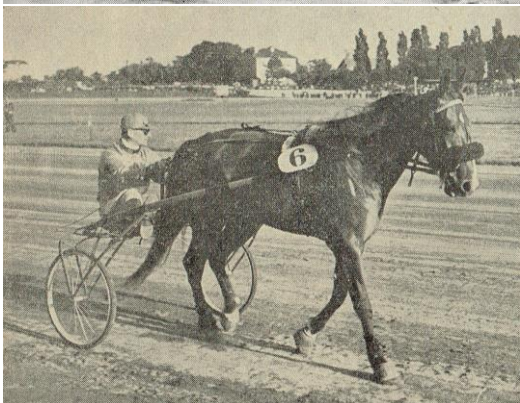
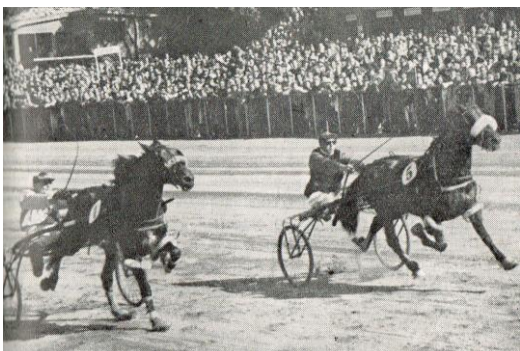
Og ikke færre end 44 med hoppen Tagfat, der dengang med i alt 53 sejre var landets oftest sejrende hoppe og nr. 3 på listen over alle tiders oftest sejrende heste efter Sonny Diamond og Lauritz, der begge havde 61. I dag er rekorden 111. Hvem har den? (Se næste artikel i I-J-serien)

Stripp var en hyppig gæst i Lunden på et tidspunkt, hvor rejsetiderne var længere, og hvor det ellers gjaldt, at hver bane havde nok løbstilbud til alle banens egne heste. Man blev derfor som regel hjemme i modsætning til nu.

Situationen er jo nu aktuelt med de færre løbsdage, at man med klassehestene ofte må rejse for at finde passende propositioner. Det adskilte totospil og publikumsbesøg dengang betød også, at banerne i højre grad kørte på faste ugedage. Og det var naturligvis en kæmpefordel for lokalpublikummet, der kunne tilrettelægge andre faste fritidsinteresser i stedet for at skulle aflyse det ene og det andet. Sportschef René Jensen prøver i samarbejde med Sverige at sigte mod det samme nu, selv om mange hensyn skal tages, hvorfor man ikke konsekvent kan regne med at lykkes med det.

Derbyårgangen 1948 var ikke af de bedste

Favoritterne: Øverst afgørelsen i Kriteriet året inden. Jarl Hanover (th) med Erik Hansen slår Jøkel (Koster). Nederst Jutta Mc Elwyn (Gerhard Petersen)

Årgangen (født 1944) var bestemt ikke af de bedste. Man var plaget af de valutarestriktioner, der havde eksisteret både før 2. verdenskrig og under (1940-1945) - og faktisk også i nogle år herefter. Man kunne ikke købe US-dollars og kunne derfor ikke importere de eftertragtede heste derfra.

Så man måtte nøjes med det "gamle" materiale, og det var en af årsagerne til, at flere derbyvindere på denne tid havde en far som derbyvinder. I dette tilfælde Jolly med Jim Bingen, som var importeret fra Tyskland i fødselsåret 1929 og derfor kunne danskregistreres. Han var af amerikansk afstamning og blev derbyvinder 1933 sammen med Paul Groch.

Poul Stripp havde været i tvivl om at starte Jolly, blandt andet fordi han hjemme på Fyn havde en anden hoppe, stald Domas Jenna, der faktisk var klart bedre end Jolly.

Men Jenna var desværre ikke var ikke tilmeldt derbyet. Man kan have en mistanke om, at Jenna kunne have vundet, hvis den havde haft muligheden og havde været i form.

Har du bud på andre heste, der oplagt kunne have vundet derby, hvis de havde været tilmeldt? Jeg har umiddelbart to - de kommer i den næste artikel, så kan du se, om det er de samme?

"En violin" eller "Det rene skind og ben"

Champion Koster var favorit, igen, igen, nu med hesten Jøkel (20:10), der var meget svingende i sine præstationer. Næstfavorit var Jarl Hanover (23:10) med Erik Hansen fra Fyn. Den havde besejret Jøkel i Kriteriet, men havde siden vist sig svag. Tredjefavorit var Jutta McElwyn (32:10), skiftet til Gerhard Petersen tidligt i derbysæsonen efter køb for vistnok ikke mindre end 23.000 kr. Dette var chancerne.

Jolly var købt til Fyn for blot 2.700 kr. og var af pressen og fagfolk bedømt som "det rene skind og ben", en "violin" eller en hest "med fremtoning som en væddeløbsmynde".

Alle var enige om det, bortset fra min far Otto, der skrev i Politiken før mig og havde regnet Jolly og hendes stayerevner for en reel mulighed. Altså ikke for at blære på familiens vegne 😊.

**Politikens Derbytips bliver:
Jøkel – Jutta McElwyn – Jolly. Outs. Jarl Hanover**

Derbyløbet - Jolly tog straks føring og førte løbet i overlegen stil

Ja, det endte jo med "sensationen" Jolly-Poul Stripp til odds 18,98 søndag d. 4. juli, men

351 VI. Løb (Dansk Traver-Derby). Ærespr. og 3000
(15000 - 4500 - 2500 - 1500 - 600 - 500 - 400) Kr.
3000 Meter. 4-aarige. Indsk. 365 Kr. (19 Underskr.)

Miss Jollys 4 A. br. Hp. *Jolly* v. Jim Bingen af Catarina, 3000 M., 4:28,2 (1:29,1) ..... P. Stripp. 1
Stutt. Brandenbjergs 4 A. br. Hp. *Jutta McElwyn*, 3000 M., 4:30,5 (1:30,2) ..... Gerh. Petersen. 2
Mr. Arals 4 A. br. H. *Jøkel*, 3000 M., 4:32,2 (1:30,7) ..... N. J. Koster. 3
Miss Anne Gretes 4 A. br. H. *Josva*, 3000 M., 4:38,9 (1:33) ..... Kaj Nielsen. 4
P. Rye Jørgensens 4 A. br. H. *Jarl Hanover*, 3000 M., 4:40,2 (1:33,4) ..... Erik Hansen. 5
Stald K. B.s 4 A. br. H. *Jungmand*, 3000 M., 4:41,8 (1:33,9) ..... Hr. A. Taarup. 6
Fru A. D.s 4 A. mkbr. Hp. *Justitsraadinden*, 3000 M., 4:47,7 (1:35,9) ..... Munch Christensen. 7
Miss Moldau & Co.s 4 A. br. Hp. *Johanne M.*, 3000 M. Hans Hansen. opg.
Mr. Jørdans 4 A. mkbr. Hp. *Jolly Britton*, 3000 M. Ernst Petersen. opg.
Mr. Gerhards 4 A. mkbr. Hp. *Josephine Kignæs*, 3000 M. opg.

Odds: 18,98. Pl.: 21 og 23:10. 1-2 Væddemaal 492:5.
Værdi: 7500 - 2250 - 1250 - 750 - 300 - 250 - 200 Kr.
Opdrætterpræmier I. Hr. Anton Nielsen I. 1500 -
II. Fru L. M. Hammerich 450 -
III. Hr. Aage Flatov 250 -
IV. - Anton Nielsen II. 150 -
V. - J. Albjerg 60 -
VI. - O. Månsson 50 -
VII. - A. D. Nielsen 40 -

forløbet var både uddramatisk og kedeligt, og favoritterne kunne slet ikke hamle om med det fynske par, der straks tog føring, aldrig lod nogen komme i nærheden og løb over mål med friske kræfter. Jøkel blev træt, Jutta McElwyn forsøgte forgæves at nå frem, og Jarl Hanover var på intet tidspunkt med for alvor. Dens fynske ejer Poul Rye-Jørgensen fik kompensation 11 år senere ved derbysejren i 1959 for Aprilsnar og Leif Nielsen.

Vindertiden her i 1948 var svag med 1.29,4, men himlen havde også grædt i stride strømme ned over banen i den sidste time før derbyet og havde gjort den opblødt.

Resultatet fra en scanning af traverkalenderen ses til venstre (undskyldning: fra en tyk, tyk traverkalender), og vinderpræmien på 15.000 kr. var formentlig stadig den største i Skandinavien.

Angreb på dommertårnet Sct. Hans Aften

Mindre end to uger tidligere havde Lunden oplevet de værste demonstrationer og optøjer, der til dags dato er set på en væddeløbsbane i Danmark. I Sct. Hans Aften-løbene d. 23. juni. Man nåede frem til 7.løb, og banedommerne havde nu diskvalificeret seks heste for urent trav

uden de store protester. Men så gik det helt galt, da den samme skæbne overgik favoritten til 18:10, Ernst Petersen Idealist, der gik helt overlegen mod mål efter kort sjusk med travet i opløbssvinget.

Jeg ved, at det var en åbenlys håbløs dom, da det blev beskrevet som sådan af Væddeløbsbladets mangeårige ejer og redaktør af Væddeløbsbladet, Kaj Hansen, der ikke strøede om sig med løse påstande for at skabe overskrifter.

"Man sprang over barrieren, omringede dommertårnet, kastede sten op gennem vinduerne, ødelagde uret, brød kantstenene op og trampede på blomsterrabatterne"

”At rette bager for smed”

Det vildt ironiske i situationen var, at hoveddommerne måtte krybe sammen under dommertårnets borde for at opnå beskyttelse, samtidig med, at de ansvarlige for den åbenlyst urimelige situation var placeret i sikker afstand i det nu nedrevne banedommertårn midt på banen. Det var der, banedommerne sad og dømte for ”urent trav”.

Det endte med, at politiet blev tilkaldt, gemytterne blev bragt til ro, og ingen kom voldsomt til skade. Klip fra Politiken 24/6-1948 :

Dramatiske Scener paa Travbanen:

Rasende Tilskuere vilde stoppe Hestene og stenede Dommerne

Stor Politiudrykning tilkaldt for at dæmpe Gemytterne i Charlottenlund

ST. HANS TRAVET I Aften paa Charlottenlund Travbane fik en Afslutning saa dramatisk, at man ikke mindes noget lignende i Løbenes Historie. En rasende Folkemængde forcerede under sidste Løb Banens Indhegning, forsøgte ved Hjælp af Frakker og Hatte at standse Hestene og sluttede med at „stene“ Dommerne i Taarnet.

Banens egne Kontrollører og de faa Politimænd, der var til Stede, stod ganske magtesløse, og først da der kom Undsætning fra Politigaarden og forskellige Politistationer her i Byen og Nordre Birk, lykkedes det at genoprette Roen.

Folk strømmede over Banen og bombarderede Dommertaarnet

Optakten til de bevægede Begivenheder var en afværgende Hulle...

Del forsøgte ved at kaste Frakker og Hatte ind over Banen at faa Hestene stoppet, og da det ikke hjalp, sprang Folk ganske simpelt over Barrieren, løb ud over Banen og frem mod Dommertaarnet. De faa Politimænd og Banens Kontrollører forsøgte at gribe ind, men det var umuligt under den ophidsede Stemning, der herskede, og det lykkedes heller ikke at hindre, at Dommertaarnet blev bombarderet med alt muligt Kasteskyts fra Træstumper til store Sten. Samtlige Ruder og Banens Ur blev knust, men heldigvis kom ingen noget til.

Tilfælde, at der ikke skete alvorlige Ulykker

Feltet i sidste Løb kom ogsaa lykkeligt forbi de mange Mennesker paa Banen, men det var et Tilfælde, at der ikke skete meget alvorlige Ulykker. Feltejs Fart er jo omkring 40—45 km, og Publikum burde indse, at selv om der er nok saa megen Grund til

Fortsættes Side 6.

Til nørderne, hvis I vil teste jer selv.

I 1948 var derbyrekorden stadig 1.24,4 sat af Sonny Diamond i 1936. Ved det næste I-J-derby i 1967 var startvognen til rådighed. Tror du vindertiden i 1967 var 1.23,0-1.23,9, 1.24,0-1.24,9 eller 1.25,0-1.25,9?

Svaret findes i næste artikel.